

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گزارش مقایسه‌ای عملکرد

اداره فرهنگی

مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران

معاونت امور اجتماعی و فرهنگی

مهرماه ۸۴ تا پایان سال ۸۸

سرنشانه: شهرداری تهران، معاونت امور اجتماعی و فرهنگی
 عنوان و بکارش: مقایسه‌ای عملکرد اداره فرهنگی مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران، معاونت امور اجتماعی و فرهنگی مهرماه ۸۴
 تا پایان سال ۸۸
 نام پندآور: محمدعلی موهبتی؛ همکاران: راحله گنجی، نرگس خالصی، ویراستار: مهتاب برگ‌ریزان؛ زیر نظر دکتر سید محمد هادی ایلزی
 مشخصات نشر: تهران: انتشارات شب: شهرداری تهران، معاونت امور اجتماعی و فرهنگی، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری: ۳۹۵ ص.؛ مصور، نمودار، جدول.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۷۶-۴۱-۱
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: عنوان دیگر: گزارش مقایسه‌ای عملکرد اداره فرهنگی مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران (۸۸ - ۸۴).
 موضوع: شهرداری تهران، اداره کل فرهنگی
 شناسه افزوده: موهبتی، محمدعلی، ۱۳۳۴ -
 شناسه افزوده: گنجی، راحله، ۱۳۵۹ -
 شناسه افزوده: خالصی، نرگس، ۱۳۵۹ -
 شناسه افزوده: برگ‌ریزان، مهتاب، ویراستار
 رده بندی کنگر: ۱۳۹۱/۹/ت/ JS۷۴۶۹
 رده بندی دیویی: ۳۵۲/۵۵۱/۲۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۸۷۲۱

گزارش مقایسه‌ای عملکرد اداره فرهنگی مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران (۸۸-۸۴)

سرنشانه: موهبتی، محمدعلی، ۱۳۳۴
 همکاران: راحله گنجی، نرگس خالصی، مقدم
 ویراستار: مهتاب برگ‌ریزان
 طراحی جلد و صفحه‌آرایی: علی کامران
 نوبت و تاریخ چاپ: اول، ۱۳۹۰
 شمارگان: ۵۰۰ نسخه
 شابک:
 قیمت:
 نشانی ناشر: بزرگراه شهید گمنام، تقاطع کردستان-جلال آل‌احمد، معاونت امور اجتماعی و
 فرهنگی شهرداری تهران
 تلفن: ۸۲۱۰۶۰۰۰

تمامی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران می‌باشد.
 هرگونه بهره‌برداری از این کتاب با ذکر منابع و مأخذ بلامانع است.

فهرست مطالب:

الف	مقدمه
د	پیشگفتار
۱	دیاچه
۱	تعریف مفاهیم
۳	پهنه‌بندی مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران

فصل اول: کلیات

۶	پیشینه تهران
۸	نام تهران
۸	نمای شهر
۱۰	مناطق شهری
۱۰	محله‌های شهر
۱۱	اداره فرهنگی
۱۲	چشم انداز
۱۲	اهداف
۱۳	مبایست‌ها
۱۴	ماموریت‌ها و وظایف

فصل دوم: گزارش مقایسه‌ای پهنه شمالی

۱۷	وضعیت جغرافیایی؛ آمار جمعیتی، ترکیب جمعیتی، سطح سواد، افراد شاغل
۱۸	فضاهای کالبدی فرهنگی اجتماعی موجود در پهنه شمالی به تفکیک منطقه
۲۰	مجموع فضاهای کالبدی در پهنه شمالی
۲۰	فعالیت‌های انجام شده به تفکیک هر منطقه و پهنه
۲۰	کلاس و کارگاه
۲۷	مراسم
۳۹	همایش و جشنواره
۴۶	نمایشگاه
۵۲	تور و بازدید
۶۰	جلسات و نشست‌ها

فصل سوم: گزارش مقایسه‌ای پهنه جنوبی

۸۰	وضعیت جغرافیایی، آمار جمعیتی، ترکیب جمعیتی، سطح سواد، افراد شاغل
۸۱	فضاهای کالبدی فرهنگی اجتماعی موجود در پهنه شمالی به تفکیک منطقه
۸۴	مجموع فضاهای کالبدی در پهنه شمالی
۸۴	فعالیت‌های انجام شده به تفکیک هر منطقه و پهنه
۸۴	کلاس و کارگاه
۹۴	مراسم
۱۱۲	همایش و جشنواره
۱۲۲	نمایشگاه
۱۳۰	تور و بازدید
۱۳۹	جلسات و نشست‌ها
۱۴۵	مسابقات
۱۵۵	خدمات اجتماعی و حمایتی

فصل چهارم: گزارش مقایسه‌ای پهنه مرکزی

۱۶۸	وضعیت جغرافیایی، آمار جمعیتی، ترکیب جمعیتی، سطح سواد، افراد شاغل و ...
۱۶۹	فضاهای کالبدی فرهنگی اجتماعی موجود در پهنه شمالی به تفکیک منطقه
۱۷۱	مجموع فضاهای کالبدی در پهنه شمالی
۱۷۱	فعالیت‌های انجام شده به تفکیک هر منطقه و پهنه
۱۷۱	کلاس و کارگاه
۱۷۸	مراسم
۱۹۶	همایش و جشنواره
۲۰۴	نمایشگاه
۲۱۱	تور و بازدید
۲۱۷	جلسات و نشست‌ها
۲۲۳	مسابقات
۲۳۰	خدمات اجتماعی و حمایتی

فصل پنجم: گزارش مقایسه‌ای پهنه شرقی

۲۴۲	وضعیت جغرافیایی، آمار جمعیتی، ترکیب جمعیتی، سطح سواد، افراد شاغل و ...
۲۴۳	فضاهای کالبدی فرهنگی اجتماعی موجود در پهنه شمالی به تفکیک منطقه
۲۴۵	مجموع فضاهای کالبدی در پهنه شمالی
۲۴۵	فعالیت‌های انجام شده به تفکیک هر منطقه و پهنه
۲۴۵	کلاس و کارگاه
۲۵۱	مراسم
۲۵۹	همایش و جشنواره
۲۶۵	نمایشگاه
۲۷۰	تور و بازدید
۲۷۶	جلسات و نشست‌ها
۲۸۱	مسابقات
۲۸۶	خدمات اجتماعی و حمایتی

فصل ششم: گزارش مقایسه‌ای پهنه غربی

۲۹۲	وضعیت جغرافیایی، آمار جمعیتی، ترکیب جمعیتی، سطح سواد، افراد شاغل و ...
۲۹۳	فضاهای کالبدی فرهنگی اجتماعی موجود در پهنه شمالی به تفکیک منطقه
۲۹۵	مجموع فضاهای کالبدی در پهنه شمالی
۲۹۵	فعالیت‌های انجام شده به تفکیک هر منطقه و پهنه
۲۹۵	کلاس و کارگاه
۳۰۱	مراسم
۳۱۱	همایش و جشنواره
۳۱۷	نمایشگاه
۳۲۲	تور و بازدید
۳۲۸	جلسات و نشست‌ها
۳۳۳	مسابقات
۳۴۰	خدمات اجتماعی و حمایتی

فصل هفتم: مقایسه و تحلیل

۳۵۱	مقایسه‌ی فعالیت‌های مناطق ۲۲ گانه (تعداد بهره‌مند)
۳۵۳	مقایسه‌ی فعالیت‌های مناطق ۲۲ گانه (تعداد عناوین)
۳۵۵	مقایسه‌ی فعالیت‌های مناطق پهنه شمالی
۳۵۶	مقایسه‌ی فعالیت‌های مناطق پهنه جنوبی
۳۵۷	مقایسه‌ی فعالیت‌های مناطق پهنه مرکزی
۳۵۸	مقایسه‌ی فعالیت‌های مناطق پهنه شرقی
۳۵۹	مقایسه‌ی فعالیت‌های مناطق پهنه غربی
۳۶۰	مقایسه پهنه‌های مربوط به مناطق ۲۲ گانه (تعداد برنامه)
۳۶۳	مقایسه پهنه‌های مربوط به مناطق ۲۲ گانه (تعداد بهره‌مند)
۳۶۶	تعداد کل فضاهای فرهنگی موجود در پهنه‌ها
۳۶۸	تعداد کل فضاهای فرهنگی موجود در مناطق ۲۲ گانه
۳۶۸	تعداد فضاهای فرهنگی موجود در مناطق ۲۲ گانه نسبت به کل فضاهای کالبدی
۳۷۹	منابع و مآخذ

رهنمودهای مقام معظم رهبری:

- «یکی دیگر از این موانع اجتماعی و فرهنگی، پدیده‌ی تهاجم فرهنگی است. فرهنگ ملی ایران با ارزش‌های مذهبی گره خورده است به گونه‌ای که مذهب، جزء جدایی ناپذیر هویت مردم ایران است و دشمن، تهاجمی گسترده را به فرهنگ و هویتی ما برنامه ریزی کرده است و آن را پستیانی می‌کند و می‌کوشد فرهنگ ضد ارزشی غرب را در میان جوانان که قشر آسیب پذیر هستند، گسترش دهند و آنان را نسبت به مفاهیم و احکام دینی بی‌عقیده کند. بنابراین مسجد پایگاهی است که در راه مبارزه با تهاجم فرهنگی می‌تواند در این جدال نابرابر فرهنگی، جوانان را جذب کند و این قدم بلندی در راه مبارزه با تهاجم فرهنگی است»^۱.
- «با اینکه ایران نیز در ردیف کشورهای در حال توسعه قرار دارد اما سابقه انقلابی و شرایط خاص فرهنگی باعث شده مسائل مربوط به زنان در ایران با کشورهای در حال توسعه دیگر متفاوت باشد».
- «جانشین کردن فرهنگ مسئولیت مشترک به جای فرهنگ مردسالاری اصلاح‌جویی تغییر قوانینی که بر مردسالاری تأکید دارند»^۲.

^۱ خبرگزاری خراسان، ۱۳۸۸/۱۱.

^۲ خبرگزاری بانوی ایرانی.

دکتر محمد باقر قالیباف شهردار تهران:

- «توجه به فرهنگ جامعه استقلال یک کشور را نشان می‌دهد» فرق اساسی بین مدیریت دینی و غیر دینی همین است و اگر از همین منظر به مسائل نگاه کنیم به این نتیجه می‌رسیم که استقلال یک کشور در حوزه فرهنگ آن کشور است و اگر ما استقلال فرهنگی نداشته باشیم استقلال سیاسی هم نخواهیم داشته و دوباره وابسته خواهیم شد.
- رکن اساسی اشاعه فرهنگ در جامعه آموزش است. مسئله‌ای که در کشور کمتر به آن توجه شده چرا که تاکنون بیشتر نگاه مسئولان به این مقوله آموزش کمی بوده است.
- در جامعه اسلامی باید روح دین باوری را در فرهنگ آموزش ایجاد کنیم، «در شهرداری تهران همه تلاشمان این است که موضوعات فرهنگی و اجتماعی را از اولویت‌های اصلی و ابتدایی کار خود بدانیم و به این دلیل است که شعار تبدیل شهرداری از یک سازمان خدماتی به یک نهاد اجتماعی را عنوان کرده‌ایم»^۱.

^۱ نخستین سمینار تخصصی رسانه و آموزش شهروندی، خبرگزاری روزنامه تهران، ۱۳۹۰/۴/۹.

مقدمه:

مستند سازی فعالیت های معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران از اهم اموری است که این معاونت برای آن برنامه گذاری اساسی نموده تا همه تجربه های فرهنگی و اجتماعی در تاریخ شهرداری از آغاز دوره مدیریت جناب آقای دکتر قالیباف شهردار محترم تهران ثبت و ضبط گردد. بر این اساس گزارش عملکرد فرهنگی، اجتماعی شهرداری تهران از مهرماه سال ۱۳۸۴ تا پایان سال ۱۳۸۸ جمع آوری شده است. این مجموعه که ۴۲ مجلد را شامل می شود به عنوان بانک اطلاعات فعالیت ها و تحت عنوان گزارش عملکرد معاونت امور اجتماعی و فرهنگی به چاپ رسیده است.

مستندات فعالیت های معاونت، در دوره زمانی مذکور به نایب شهرداران، معاونت های امور اجتماعی و فرهنگی و روسای ادارات مربوطه در مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران رسیده و بدین وسیله کلیه فعالیت های انجام گرفته مستند شده است. این مجموعه ۴۲ مجلد کتاب می تواند، به عنوان مرجع و مبنای تهیه گزارش عملکرد در موضوعات مختلف فرهنگی و اجتماعی مورد استفاده قرار گیرد و به مدیران و برنامه ریزان و مجریان کمک کند تا کیفیت برنامه ها را افزایش داده و از منابع انسانی و مادی بهتر و بیشتر بهره برداری نمایند.

تاکنون ۳۶ عنوان کتاب از این مجموعه گزارش های مرجع (۴۲ مجلد)، استنتاج، تلخیص، تدوین و تحت عنوان گزارش های تبلیغی و اطلاع رسانی چاپ و تکثیر شده است.

گزارش حاضر مقایسه فعالیت‌های اداره فرهنگی را در سطح مناطق ۲۲ گانه در دوره زمانی اعلام شده نشان می‌دهد؛ و هم‌زمان گزارش مقایسه فعالیت‌های ادارات: بانوان، ورزش، آموزش و مشارکت‌های اجتماعی، فرهنگی، کارآفرینی، سلامت، مطالعات اجتماعی و آسیب‌های اجتماعی، مناطق ۲۲ گانه با هشت عنوان کتاب برای ارائه آماده شده است.

هدف از این گزارش‌ها، مقایسه فعالیت‌های مناطق ۲۲ گانه در حوزه‌های مشابه می‌باشد تا بدین وسیله بستر رقابت برای افزایش کیفی و کمی برنامه‌ها، پروژه‌ها و اجرای بهتر و سریع‌تر آن‌ها فراهم آید.

ایجاد فضای رقابتی در هر زمینه‌ای به عنوان ابزاری قدرتمند و تأثیرگذار در رشد و توسعه به شمار می‌آید. معاونت امور اجتماعی و فرهنگی در تلاش است تا از این طریق رقابت سالم را در درون سیستم و همین‌طور بستر رقابت بین مؤسسات فرهنگی در موضوعاتی که برون‌سپاری می‌شود را جهت افزایش کیفیت امور فراهم آورد. تا بدین وسیله شاخص مهم در واگذاری کارها به بخش خصوصی توانایی و کارآیی به شمار آید.

بدون شک نتیجه تحلیل مقایسه فعالیت‌ها، کمک می‌کند تا مدیران بهتر امور را به انجام رسانده و از موقعیت سیستم خویش بیشتر مطلع باشند. هر چه آگاهی و اطلاعات مدیران و کارشناسان از درون و برون سیستم بیشتر باشد انگیزه تلاش افزون‌تر و افزایش کیفیت بهتر خواهد شد.

تحلیل مقایسه فعالیت‌ها کمک می‌کند:

الف) کنترل و نظارت بر عملکردها با فعالیت‌های برنامه ریزی شده، مطابقت داده شده و برای تصحیح مستمر عملکرد در جهت دستیابی به اهداف و درک میزان پیشرفت در جهت تحقق آن‌ها در مقایسه با فعالیت ادارات هم‌تراز سنجشیده شود.

ب) تعادل بین کیفیت برنامه‌ها و پروژه‌ها با منابع، واقع‌بینانه‌تر صورت گیرد.

ج) هماهنگی‌های بین بخشی و برون بخشی را تسهیل و امکان استاندارد سازی امور و تخصصی نمودن فعالیت‌های مدیران، کارکنان و کارشناسان را فراهم می‌آورد.

همان‌طور که می‌دانیم هماهنگی، فرایندی است که طی آن، همه بخش‌های تشکیل دهنده یک کل برای کسب هدف مشترک ترکیب می‌شوند. هماهنگی با مجموعه‌ای از ساز و کارهای ساختاری و رفتاری تحقق می‌یابد که برای مرتبط ساختن اجزای سیستم با یکدیگر به کار می‌روند و نیل به اهداف را آسان می‌نمایند.

د) تحلیل گزارش مقایسه‌ای باعث می‌شود تا درک جامعی از اثر بخشی فعالیت‌ها بدست آید. شناسایی متغیرهای کلیدی در محیط کار، اثر بخشی و سپس تعیین اینکه چگونه این متغیرها با هم ارتباط داشته باشند را معنی می‌بخشد. رویکرد ارزش‌های رقابتی چارچوب منسجمی به منظور تحقق میزان اثر بخشی را ارائه می‌دهد.

با توجه به موارد ذکر شده و ضرورت فرهنگ رقابت، مقرر شد تا فعالیت‌های اداری که اهداف، مأموریت‌ها و برنامه‌های مشترک دارند در سطح مناطق ۲۲ گانه با یکدیگر مقایسه و فضای رقابتی سالم‌تری فراهم نموده تا بدین وسیله انگیزه تعالی و پیشرفت را محقق نماید.

در پایان از کلیه معاونت‌های امور اجتماعی و فرهنگی مناطق، ادارات کل و سازمان‌ها انتظار می‌رود گزارش‌های مقایسه‌ای حوزه خویش را با دقت مطالعه، و جایگاه اداره مربوط به خود را در مقایسه با سایر ادارات هم نام در سطح مناطق ۲۲ گانه را مورد بررسی قرار داده و از طرفی امکان مطالعه و بررسی را برای کارشناسان و مدیران اجرایی فراهم آوردند تا معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران از پیشنهادات و انتقادات اصلاحی آنان، بهره‌مند گردد و به یاری خداوند رحمان، فعالیت‌ها از گستردگی بیشتر و از کیفیت برتر، برخوردار شوند و بدین وسیله توسعه و ترویج فرهنگ شهرنشینی در جهت تامین اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی محقق گردد؛ انشا الله.

سید محمد هادی ایازی

معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران

رقابت از مهم‌ترین عناصر در پیشرفت و توسعه در همه زمینه‌ها محسوب می‌شود. انسان بر اساس خصلت‌های ذاتی خویش برای انجام امور نیازمند انگیزه می‌باشد. یکی از مسائلی که انگیزه‌ها را افزایش می‌دهد ایجاد فضای رقابتی در محیط‌های کاری، فکری، علمی و... می‌باشد.

قرآن کریم رقابت را بر اساس اصول صحیح و امور عام‌المنفعه و خدمت به مردم تأیید نموده و روی آن صحه گذاشته است (فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ).

گزارش عملکرد معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران، حجم عظیمی از برنامه‌ها، پروژه‌ها و فعالیت‌های انجام شده را در بر می‌گیرد. تبیین اهداف، راهبردها و سیاست‌گذاری‌ها و مأموریت‌ها در ادارات کل ستادی، سازمان‌ها و شرکت‌ها صورت می‌گیرد. برنامه‌ریزی، طراحی و اجرای پروژه‌ها به وسیله مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران به انجام می‌رسد. هر یک از ادارات کل و سازمان‌ها، در مناطق ۲۲ گانه اداراتی برای اجرای برنامه‌ها و پروژه‌ها در تشکیلات اداری هر منطقه پیش‌بینی نموده‌اند. از قبیل ادارات: فرهنگی، آموزش و مشارکت‌های اجتماعی، بانوان، مطالعات اجتماعی و فرهنگی، برنامه‌ریزی و کنترل عملکرد، ورزش و سلامت.

مأموریت و شرح وظیفه هر یک از این ادارات متفاوت است و مقایسه فعالیت‌های آن‌ها با یکدیگر میسر نیست. ولی مقایسه ادارات هم نام که مأموریت، برنامه‌ها و شرح وظایف آن‌ها از یک موضوع بوده و سیاست و برنامه‌های آن‌ها از یک اداره کل یا سازمان ابلاغ می‌گردد،

عملکرد آن‌ها را می‌توان با همدیگر مقایسه نمود. بر این مبنا مقرر شد گزارش این ادارات در مناطق ۲۲ گانه با یکدیگر مقایسه شود. برای اینکه مقایسه بیشتر مقرون به صحت باشد. مناطق ۲۲ گانه به چند پهنه تقسیم گردیده‌اند تا مناطقی که در پهنه‌ها واقع می‌شوند از نظر برخورداری از امکانات، منابع مادی، انسانی و موقعیت جغرافیایی به هم نزدیکتر باشند.

تقسیم مناطق در پهنه‌ها بدین شرح می‌باشد:

* پهنه شمالی شامل: مناطق ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ * پهنه جنوبی شامل: مناطق ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰

* پهنه غربی شامل: مناطق ۹، ۲۱، ۲۲ * پهنه شرقی شامل: مناطق ۱۳، ۱۴، ۱۵

* پهنه مرکزی شامل: مناطق ۶، ۷، ۸، ۱۰، ۱۱، ۱۲

گزارش حاضر مقایسه عملکرد ادارات فرهنگی مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران با توجه به تقسیم مناطق به پهنه‌های مذکور را از مهرماه ۱۳۸۴ تا پایان ۱۳۸۸ را نشان می‌دهد. هرچند همین قیاس را هم نباید خالی از اشکال دانست زیرا بعضی مناطق کیفیت و کمیت نیروی انسانی آنها یعنی سطح علمی، درجه تحصیلات و مهارت‌های شغلی و سوابق کاری و همینطور تعداد پرسنل موجود و کیفیت آنها برای هر کاری با منطقه دیگر متفاوت است و این تأثیر زیادی در کیفیت رقابت دارد. از طرف دیگر جمعیت و ترکیب جمعیتی هر منطقه از قبیل تعداد بانوان و آقایان، میانگین سن و سال، سطح سواد، وضعیت فرهنگی مردم هر منطقه در علل موفقیت و یا عدم موفقیت تأثیرگذار می‌باشد. تعداد فضاها، مذهبی، فرهنگی، هنری و اجتماعی از مؤلفه‌های تأثیرگذار در این رقابت به حساب می‌آید. وسعت جغرافیایی هر منطقه، سبب بودجه و اعتبارات و دلایل دیگری از این قبیل باید در مقایسه و سنجش عملکرد مورد نظر قرار گرفته و برای هر یک از مؤلفه‌ها، عیار معلومی را در قیاس و ارزیابی عملکرد محاسبه نمود.

فعالیت‌های کیفی را باید تبدیل به کمی کرد و سپس با توجه به تمام شاخص‌های از پیش تعیین شده به صورت شفاف برای اطلاع ادارات ابلاغ نمود تا از کم و کیف رقابت، شاخص‌های ارزیابی، و مقایسه عملکرد اداره مربوطه خویش مطلع باشند. بعد از تبیین صحیح و شفاف از شاخص‌های ارزیابی، می‌توان ادعا کرد که مقایسه عملکردها مقرون به صحت می‌باشد و در

چنین صورتی ارزشیابی مدیران و منابع انسانی و حتی ارزیابی برنامه‌ها و کیفیت اجرای آن‌ها فضای رقابتی را برای افزایش کمی و کیفی فعالیت‌ها فراهم می‌آورد. آنچه در این گزارش مشاهده می‌گردد فعالیت‌های ادارات فرهنگی مناطق ۲۲ گانه را شامل می‌شود که زیر نظر مستقیم معاونت امور اجتماعی و فرهنگی مناطق انجام وظیفه می‌کنند و سیاست‌ها و راهبردها را از اداره کل فرهنگی شهرداری دریافت می‌نمایند. مقایسه عملکرد این اداره در مناطق ۲۲ گانه با توجه به پهنه‌بندی انجام شده تا کیفیت و کمیت عملکرد ادارات مربوطه را با یکدیگر بسنجد و از آن به عنوان نمونه و به منظور بهتر برنامه‌ریزی کردن ارزیابی عملکردها در آینده با استفاده از تجربه گذشته بهره‌برداری و درس‌ها و شاخص‌ها، دقیق‌تر و کیفی‌تر با توجه به تجربه کسب شده تبیین گردد.

داوری در خصوص عملکرد مناطق ۲۲ گانه بر عهده کارشناسان و صاحب نظران خواهد بود. امید است گزارش‌های مقایسه‌ای سنگ بنای ارزشمندی برای ارزشیابی منابع انسانی، منابع مادی، برنامه‌ها، راهبردها و اهداف از پیش تعیین شده باشد. نقد و نظر اهل اندیشه، عامل مؤثری در افزایش کیفیت و کمیت برنامه‌ها و عملکردها خواهد داشت؛ پیشاپیش از همه کسانی که نسبت به سرنوشت اجتماعی حساس بوده و با نقد و پیشنهاد به اصلاح امور می‌پردازند سپاس‌گزاری می‌شود.

و الله المستعان

محمدعلی موهبتی

مشاور معاون امور اجتماعی و فرهنگی

مدیر و ناظر پروژه

دیباچه:

از آنجاکه تمام مناطق تهران از نظر موقعیت جغرافیایی، وسعت، جمعیت، برخورداری از فضاهای آموزشی، فرهنگی و ورزشی و... در موقعیت مشابه قرار ندارند لذا بیست و دو منطقه را به پنج پهنه شمالی، جنوبی، شرقی، غربی و مرکزی تقسیم بندی نموده ایم که مناطق موجود در هر پهنه تا حدودی از جنبه امکانات رفاهی، خدماتی، فضاهای کالبدی فرهنگی اجتماعی، موقعیت جغرافیایی، وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به یکدیگر نزدیک بوده و می توان مقایسه آنها را تقریباً دقیق تر و واقع بینانه تر به انجام رساند. سپس با توجه به وسعت، جمعیت و امکانات هر پهنه به مقایسه مناطق هر پهنه می پردازیم.

تعریف مفاهیم:

تعداد برنامه: برنامه شامل آن دسته از موضوعات برنامه ریزی شده ای می باشد که توسط اداره کل و یا اداره مربوطه در منطقه جهت بهره مند شدن شهروندان پیش بینی و اجرا گردیده است.

تعداد بهره مند: شامل مخاطبین و افرادی که در برنامه ها شرکت نموده اند و یا کسانی که از برنامه های نرم افزاری شامل (CD ، DVD آموزشی) و تراکت و پوستر و جزوه های آموزشی استفاده کرده اند.

تعداد عنوان: به آن دسته از موضوعات که در یک یا چند برنامه تحت عنوان سر فصل‌های آموزشی و فرهنگی موضوع جلسات تلقی شده و تحت آن عنوان‌ها کلاس‌ها و جزوه‌های آموزشی برگزار و توزیع می‌شود.

پهنه شمالی: پهنه شمالی شامل ۵ منطقه ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ می‌باشد.

این پهنه از شمال به ارتفاعات ۱۸۰۰ متری دامنه جنوبی کوه‌های البرز، از جنوب به بزرگراه رسالت، بزرگراه شهید مدرس، بزرگراه همت، اتوبان کرج و خیابان آزادی، از شرق به بلوار شهید خلعتری، امام‌سرا راه آزمایش تا بزرگراه شهید بابایی و ارتفاعات سرخه حصار و از غرب به مسیل کن محدود است.

پهنه جنوبی: پهنه جنوبی شامل ۵ منطقه ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ می‌باشد.

این پهنه از شمال به خیابان قزوین، بزرگراه فتح و خیابان آزادی، از جنوب به جاده ساوه و بزرگراه آزادگان و از غرب به بزرگراه آزادگان هم‌مرز با حریم شهر تهران محدود است.

پهنه مرکزی: پهنه مرکزی شامل ۶ منطقه ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲ می‌باشد.

این پهنه از شمال به بزرگراه همت و بزرگراه رسالت، از جنوب به خیابان قزوین، میدان راه آهن و خیابان شوش، از شرق به خیابان ۱۷ شهریور و از غرب به بزرگراه شهید چمران و بزرگراه یادگار امام محدود است.

پهنه شرقی: پهنه شرقی شامل ۳ منطقه ۱۳، ۱۴، ۱۵ می‌باشد.

این پهنه از شمال به محور دماوند، از جنوب به خیابان شهید ابراهیمی، امتداد حد جنوبی طرح تفصیلی تا بزرگراه امام رضا (ع)، از شرق به بزرگراه اسبدوانی و سرخه حصار و خیابان قصر فیروزه، و از غرب به محور ۱۷ شهریور و خیابان فدائیان اسلام محدود است.

پهنه غوبی: پهنه غربی شامل ۳ منطقه ۲۲، ۲۱، ۹ می باشد.

این پهنه از شمال به خیابان آزادی، جاده مخصوص کرج و کوهستان البرز مرکزی، از جنوب به بزرگراه فتح و ۴۵ متری زرند و جاده قدیم تهران-کرج، از شرق به خیابان شهیدان، خیابان سادات و حریم رودخانه کن و از غرب به گرمدره و محدوده جنگل های دست کاشت وردآورد محدود می باشد.

مناطق ۲۱ گانه شهرداری تهران:

طبق تقسیم بندی صورت گرفته جهت مقایسه موضوعی فعالیت های مناطق ۲۲ گانه به شرح زیر تقسیم بندی و پهنه بندی شده اند:

مناطق بیست و دو گانه شهرداری تهران				
پهنه شمالی	پهنه مرکزی	پهنه جنوبی	پهنه شرقی	پهنه غوبی
منطقه ۱	منطقه ۶	منطقه ۱۶	منطقه ۱۳	منطقه ۹
منطقه ۲	منطقه ۷	منطقه ۱۷	منطقه ۱۴	منطقه ۲۱
منطقه ۳	منطقه ۸	منطقه ۱۸	منطقه ۱۵	منطقه ۲۲
منطقه ۴	منطقه ۱۰	منطقه ۱۹		
منطقه ۵	منطقه ۱۱	منطقه ۲۰		
	منطقه ۱۲			

در این مقایسه ضمن اینکه مناطق مربوط به هر منطقه با یکدیگر مقایسه می شوند، فعالیت های مناطق ۲۲ گانه و پهنه ها نیز با یکدیگر مقایسه خواهند شد. به طور خلاصه مقایسه گزارش حاضر به این ترتیب صورت می گیرد:

۱- مقایسه مجموع فعالیت های مناطق موجود در هر پهنه با یکدیگر

۲- مقایسه فعالیت های پهنه ها

۳- مقایسه مجموع فعالیت های مناطق با یکدیگر

۴- مقایسه فضاها